

Communicaziun a las medias

La publicaziun è planisada ca. ils 5 / 6 da settember 2012

Avertiments locals da privels da la natira restan ina gronda sfida

Ensemen cun il WSL institut per la perscrutaziun da la naiv e da las lavinas SLF a Tavau ha l'uffizi da guaud e privels da la natira terminà in project da perscrutaziun d'interreg davart il preavertiment da privels da la natira sin plaun local. Il project è vegnì realisà ensemen cun la provinza dal Tirol dal sid. Ils svilups da la perscrutaziun èn empermettents, la realisaziun d'in sistem da preavertiment en la pratica è dentant ina sfida. Cun in prototip d'in model da prognosa locala vegni actualmain fatg tests en la vischnanca da Tavau.

Analisa da las raits da mesiraziun

En il rom dal project d'interreg IRKIS (sistem interregional da preavertiment e d'infurmaziun en cas da crisa) han las personas spezializadas elavurà per il chantun Grischun e per la provinza dal Tirol dal sid ina survista cumplexiva da tut las raits da mesiraziun che giogan ina rolla en connex cun ils privels da la natira. L'analisa ha mussà ch'igl è bain avant maun en las regiuns bleras staziuns da mesiraziun da l'aura, cunzunt per las precipitaziuns, ma ch'i dat dentant anc largias localas. En moda dal tutfatg insufficienta vegn registrada l'umiditad dal terren che gioga ina rolla impurtanta per la furmaziun d'auas grondas en la muntogna. Sch'il terren è umid sco ina spungia daguttanta, na po el absorbar pli naginas precipitaziuns supplementaras. En periodas da gronda sitgira percenter na vegn ina daratgada er betg absorbada directamain ed i po medemamain dar grondas deflussiuns ed auas grondas. Per serrar questas largias en connex cun l'umiditad dal terren ha il team da project fatg tests cun differentas metodos. La calculaziun cun in model da computer è sa mussada sco la soluziun la pli empermettenta, uschia che questa metoda vegn ussa sviluppada vinavant.

Plattafurma d'infurmaziun comunabla davart privels da la natira (GIN)

La plattafurma ideala per render accessiblas questas datas da mesiraziun è la plattafurma GIN, la plattafurma d'infurmaziun comunabla davart privels da la natira da la confederaziun. Sur l'internet metta questa plattafurma a disposiziun a las personas responsablas per ils privels da la natira en furma concentrada datas da mesiraziun e d'observaziun, prognosas, avertiments sco er models e bulletins davart ils differentes privels da la natira. L'uffizi da guaud e privels da la natira ed il SLF han gia purschi a var 150 personas spezializadas en il chantun ed en las vischnancas ina scolaziun per il diever da la plattafurma d'infurmaziun GIN. In'enquista tar las vischnancas ha mussà ch'igl exista in

ulteriur basegn da scolaziun. Perquai sclerescha il chantun, sche las vischnancas giavischan da laschar scolar cussegliastras e cussegliastrs locals da la natira.

Tests cun in sistem da preavertiment a Tavau

Per la vischnanca da Tavau ha il SLF sviluppà per l'emprima giada in model da computer per in intschess autalpin. Quel cumbinescha datas da la naiv e da l'aura, mesiraziuns da deflussiuns sco er prognosas da l'aura, uschia ch'i duess daventar pussaivel da far ina prognosa d'eveniments d'aua gronda sin plaun local. Actualmain è il sistem en la fasa da pilot per la vischnanca da Tavau. Tests vegnan fatgs da las personas ch'èn responsablas en la vischnanca per ils privels da la natira. Quest sistem cumpiglia cunzunt eveniments da plievgia ferma u permanenta, betg dentant eveniments curts d'urizis. Er las simulaziuns stattan a disposiziun sin la plattafurma GIN. Pervia dals resultats empermettents è la fasa da svilup da quest project vegnida prolungada per in onn fin l'onn 2013.

Collavuraziun tranter il chantun e la vischnanca, perscrutaziun a favur d'ina protecziun cunter privels da la natira a lunga vista

Il project d'interreg mussa: Igl è anc ina lunga via, fin ch'ins po far sin plaun communal a temp ina prognosa sufficiente davart malauras smanatschantas e davart las consequenzas pussaivlas sco auas grondas u boas. Perquai cuntinueschan il chantun, il SLF e la vischnanca da Tavau lur stretga collavuraziun en il svilup da systems da prognosa e d'avertiment, per uschia pudair garantir a lunga vista ina protecziun effizienta cunter privels da la natira.

Infurmaziuns:

- Reto Hefti, uffizi da guaud e privels da la natira dal chantun Grischun, selvicultur chantunal, tel. 081 257 38 51, reto.hefti@afw.gr.ch
- Christian Wilhelm, uffizi da guaud e privels da la natira dal chantun Grischun, manader da la secziun "protecziun cunter privels da la natira", tel. 081 257 38 52, christian.wilhelm@afw.gr.ch
- Michael Lehning, WSL institut per la perscrutaziun da la naiv e da las lavinas SLF, manader da l'unitad da perscrutaziun "naiv e schelira permanenta", tel. 081 417 01 58, lehning@slf.ch
- Julia Wessels, WSL institut per la perscrutaziun da la naiv e da las lavinas SLF, manadra da la communicaziun, tel. 081 417 02 86, wessels@slf.ch

Gremi: uffizi da guaud e privels da la natira

Funtauna: rg uffizi da guaud e privels da la natira